

LENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKKRASTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta Nr. 23 (5872) Ceturtdien, 1989. gada 23. februārī Maksā 3 kap.

Kolhozagrofirma «Krasnij Oktjabrj» lepojas gan ar sasniegumiem ražošanā, gan arī ar saviem cilvēkiem, kuri ar pašreizējā darbu vairo kolektīva labo slavu.

So godprātīgo cilvēku pulkā var ierindot arī Jekaterinu Vorobjovu. Kolhozagrofirma «Krasnij Oktjabrj» viņa jau ilgus gadus strādā par fermu brigadierī, bijusi sociālistiskās sacensības uzvarētāju skaits.

Jekaterinas Vorobjovas pārzinā ir divas fermas Duntiškos. Vienā izvietotas slaucamās govīs, otrā — nobarojamie jaunieši. Abās fermās izveidojušies strādīgi un saliedēti kolektīvi. Te savs nopelns ir arī Jekaterinai Vorobjovai, kuru kolhozagrofirma pamatoti uzskata par vienu no labākajām fermu brigadierēm.

ATTEĻA: Jekaterina Vorobjova.

J. ZANDES foto

Pārskats

par piena izslaukumiem rajona saimniecībā

(pēc agrorūpniecības apvienības «Preiļi» dispečerdiēnista datiem)

Saimniecība	Izslaukums no govīm februārā II dekadē (tkg)	+ — salīdz. ar to pašu laiku 1988. g. (tkg)	+ — salīdz. ar iepriekšējo dekadē (tkg)
«Krasnij Oktjabrj»	12,1	+0,2	-
«Sarkanā aasma»	9,6	+0,4	-
Leņina	9,3	+1,0	+0,2
«Jersika»	9,2	+0,4	-
M. Gorkija	8,9	-0,3	+0,1
«Zelta vārpa»	8,4	-0,1	+0,2
Kirova	8,0	-0,2	-
Raiņa	8,0	-0,5	+0,4
Aglonas p. s.	7,9	+0,3	-
Dzeržinska	7,5	+0,9	+0,5
«Nākotne»	7,4	-1,4	+0,3
Ručonas p. s.	7,4	-1,5	+0,3
«Dzintars»	7,3	+0,1	+0,1
«Vārkava»	7,2	+0,5	+0,3
«Rožupe»	7,1	+0,6	+0,1
«Silukalns»	7,1	-	+0,1
Rudzātu p. s.	6,6	-0,2	+0,2
«Dubna»	6,4	+0,1	+0,1
«Ezerciems»	6,1	-	+0,1
Suvorova	5,8	-1,5	-0,2
K. Marksa	5,7	-1,5	+0,2
RAJONĀ	8,0	-0,5	+0,1

Laikraksta „Leņina Karogs“ redakcijai Apgabala vēlēšanu komisijai

Apgabala priekšvēlēšanu sapulces rezultāti republikāniskā projektēšanas un mājbuves tresta kolektīvos radījuši pretrunīgu reakciju. Pirmajā dienā — neizpratne. Kā tas varēja notikt? Vai tiešām atgrīzušies stagnācijas laiki, likvidēta deputātu demokrātiska izvēle, bet mūsu delegāti priekšvēlēšanu sapulcē bija nokļuvis kaut kāda diktāta un ietekmes varā, ka nebija spējīgi aizstāvēt mūsu intereses, orientēties situācijā, un tāpēc kā stagnācijas laikos tika reģistrēti tikai viens deputātu kandidāts? Tādējādi faktiski jau notikušas vēlēšanas, un martā var neiet uz balsošānu. Lai gan kolektīvos mēs saviem delegātiem telcām, ka jāpanāk, lai tiktu reģistrēti ne mazāk kā divi deputātu kandidāti (jebkuri, bet ne mazāk kā divi).

Otrajā dienā neizpratni no mainīta sašutums. Kāpēc tā notika? Iznāk, ka apgabala vēlēšanu komisija neprata pareizi izskaidrot delegātiem situāciju, bet sapulces priekšsēdētāis kopā ar darba prezidiju izrādījis neesohies vadīt sapulci un izskaidrot Likuma par vēlēšanu 38. pantu, kurā teikts, ka, lai pieņemtu lēmumu par deputātu kandidātu reģistrēšanu, nav nepieciešams savākt vairāk nekā 50 procentus delegātu balsu. Vairākos republikas vēlēšanu apgabalos deputātu kandidātu likteni izlēmā nēc balsu vairākuma, bet tur, kur tika pielautas analogas klūdas, tās tiek labotas, un reģistrā vai nu visus izvirzītus deputātu kandidātus vai arī tos, kuri saņēmuši priekšvēlēšanu sapulcēs visvairāk balsu.

Trešajā dienā radās jau nortests pret netaisnību. Un divu konš apgabala priekšvēlēšanu sapulces aizvadīto dienu laikā kolektīvos izveidojās divas protesta metodes.

Pirmā — 26. martā vispār neiet uz vēlēšanu iecirkņiem un vēlēšanās nepiedalīties. Taču apsprieduši šo variantu un sapratuši, ka tas neko nedos, un viens kandidāts vienai tiks ievēlēts par deputātu — pat ja lielākā daļa vēlēšanu nepiedalīsies vēlēšanās, izvēlēšās otru variantu, proti — vēlēšanās piedalīties, bet protestējot izsvītrot biļetenos vienīgā kandidāta uzvārdu. Taču tas var radīt situāciju, ka 312. Preiļu nacionālā teritoriālajā vēlēšanu apgabalā deputāts vispār netiks ievēlēts, un tad nāksies atkārtot gan priekšvēlēšanu kampaņu, gan vēlēšanas.

Kolektīvos apspriēz arī apakšvariantu — protestējot izsvītrot biļetenos Marinas Kosteneckas uzvārdu (lai gan viņa ir cienīga būt par deputāti) un ierakstīt savu kandidātu no tiem deviņiem cilvēkiem, kuri bija izvirzīti par deputātu kandidātiem vai arī vienu no tiem, kuri priekšvēlēšanu sapulcē savāca vairāk balsu (V. Veide, V. Rimaševskis). Starp citu, precizējiet laikrakstā, cik balsu savāca V. Veide — 101 vai 111, jo mūsu delegāti, atgrīzušies no priekšvēlēšanu sapulces, teica, ka V. Veide saņēmis vienu balsu vairāk nekā V. Rimaševskis, tas ir — 111 balsis. Ja tā, tad ar ko izskaidrojama neprecizitāte laikrakstā? Drukas kļūda? Apzināta kļūda? Kas vainīgs?

Uzskatām, lai nepielautu protesta stihiskas izpausmes un ap-

rīli nenāktos vēlēšanas atkārtot, nepieciešams reģistrēt divus vai trīs kandidātus, kuri priekšvēlēšanu sapulcē savāca visvairāk balsu. Pilnībā atbalstām organizācijas, kuras jau izteikušas šādu priekšlikumu. Ja apgabala vēlēšanu komisija uzskatīs par vajadzīgu vēlreiz sasaukt priekšvēlēšanu sapulci, jāizskata jautājums par delegātu pārvēlēšanu, jo viņi neattaisnoja mūsu uzticību un lēdza mums izvēles tiesības. Ierosinām organizēt sabiedriskās domas aptauju pa telefonu.

Rūpnīcas un tresta struktūrvienībās tagad apsver jautājumu par kolektīva kopsapulces vai konferences sasaukšanu un protesta iesniegšanu Centrālajai vēlēšanu komisijai.

Republikāniskā projektēšanas un mājbuves tresta administrācijas partijas biroja locekļi S. Kirilova, J. Sevcovs un A. Maļcevs. nodala priekšnieks V. Cenkurs

REDAKCIJAS PIEBĪDE. Rakstā «Apgabala priekšvēlēšanu sapulce» autora vainas dēļ natiešam pielauta neprecizitāte. V. Veide priekšvēlēšanu sapulcē saņēma nevis 101, bet gan 111 balsis, V. Rimaševskis — 110 balsis. Atvainojamies par šo neprecizitāti V. Veidem un lasītājiem.

Mēs atbalstām «Latvijas preses apvienības» rajona nodaļas un Preiļu sakaru mezglā darbinieku priekšlikumu, ka jāatstāj 2 kandidātūras, par kurām apgabala priekšvēlēšanu sapulcē nodots visvairāk balsu. Lai vēlētajiem vēlēšanu dienā būtu izvēle, ko ievēlēt par PSRS tautas deputātu.

Latvijas KP Preiļu rajona komitejas darbinieki (27 paraksti)

Vai šoreiz jāuztraucas?

Laikraksta «Leņina Karogs» 21. numurs, sestdiena, 1989. gada 18. februāris. Izlasu pirmo lappusi, iekasot ceturtajā un mani satricē fotogrāfija.

Pirmā lappuse. Reportāža no priekšvēlēšanu sapulces, apgabala vēlēšanu komisijas ziņojums par PSRS tautas deputātu kandidātes Marinas Kosteneckas reģistrēšanu 312. Preiļu nacionālā teritoriālajā vēlēšanu apgabalā un arī «Latvijas preses apvienības» rajona nodaļas un Preiļu sakaru mezglā darbinieku ierosinājums.

Priekšvēlēšanu sapulcē 503 mūsu vēlēšanu izvirzītās uzticības personas, mūsu darba biedri — delegāti no visiem darba kolektīviem, izpildot vēlēšanu likuma prasības visdemokrātiskākā veidā, aizklāti balsojot par visiem kandidātiem, ar 410 balsīm «par» izvēlas vienu — Marinu Kostenecku.

Negaidīti varbūt, neierasti — varbūt, bet likumsakarīgi gan. Vēlēšanu likuma nebīlības un trūkumu šoreiz, manuprāt, sliktumu nav nodarījuši.

Marinas Kosteneckas līdzšinējā patiesas internacionālistes darbība, kvēlais rakstnieces un publicistes alcinājums pēc sa-

prašanās, lejtības, līdzietības, zēlsirdības cilvēku dzīvē un attiecībās līcis nodrebēt sirdīm un ietrisīties tik daudzu dvēseļu stīgām, ka cilvēki Marinai uzticas nešaubdamies, tāpat kā Albertam Kaulam un Viktoram Skudram, kuri arī reģistrēti kā vienīgie deputātu kandidāti savos vēlēšanu apgabalos.

Droši vien, arī turpmāk vēlēšanu vairākums simpatizēs un atbalstīs izcilas, populāras, humanitāras ievirzes personas, kas daudz darījušas visas sabiedrības labā.

Par deputātu kandidātu līdzvērtīgu konkurenci jārūpējas pašiem vēlētajiem, darba kolektīviem. Un ne izsliecīgās sajetejības kampaņās, bet gan ilstošā darbā. Līdz kārtējai vēlēšanu kampaņai katra kandidāta personīgāim īpašībām, patiesajam veiksmam sabiedrības labā, mērkliem un turpmākajai programmai jābūt zināmā un novēlārai ne tikai viņu darba kolektīvos, bet visā vēlēšanu apgabalā. Tad neapmierības, sāpīgi zaudējumi būs izslēgti.

Ja patiešām šoreiz cienījamie preses un sakaru darbinieki un daži citi vēlētaji uzskata un ir rārliecināti, ka Marinas Kosteneckas kā deputātu kandidātes

programma traucēs lauksaimniekiem stādīt ābeles, sēt rudzus, slaukt pienu; celtniekiem — likt drošus pamatus un klāt stiprus jumtus, radīs ceturto vandālisma gadījumu Livānu pilsētā vai citur un attiecīgiem dienestiem traucēs šo gadījumu novēršanu, tad lai rakstāmriki jūsu rokās 26. martā saka «pret».

Es teikšu nešaubīgu un drošu «jā» par godājamo Marinu Kostenecku.

Garadarījumu un laimes skanu manam «jā» dod Mihaila Gorbačova teiktie vārdi šī gada 14. februārī apspriedē PSKP Centrālajā Komitejā: «Lūk, kādēļ mēs attīstām demokrātiju un atklātumu. — lai atveseļotu mūsu sabiedrību, padarītu vēl humanāku un atbrīvotos no visiem uzslānojumiem, kas agrāk apgrūtināja mūsu dzīvi. Runa ir par vienkāršām lietām: sirdsapziņu, godrātību, apzinīgumu, atbildību, biedriskumu, uzmanību pret cilvēku rūpēm par viņu. Tas ir, mēs atveramies pie Oktobra pamatvērtībām, ko vairāk nekā pirms 70 gadiem izvirzīja revolūcija».

A. ČEIRĀNS

Preiļos

P. S. Honorāru lūzdu pārskaitīt Latvijas Tautas fronti.

P EDEJĀS dienās redakcija saņēma vairākas vēstules no rajona darba kolektīviem, kurās dots novērtējums 312. Preiļu nacionālā teritoriālajā vēlēšanu apgabala priekšvēlēšanu sapulces rezultātiem. Dažas vēstules publicējam šodienas laikrakstā. Priekšlikumu — ierakstīt vēlēšanu biļetenos 2 — 3 kandidatūras — izsaka arī Peleču cema vēlētaji (55 paraksti), Krājbankas Preiļu nodaļas (23 paraksti) un Preiļu 2. vidusskolas darbinieki (45 paraksti), Preiļu iedzīvotāju grupa (30 paraksti) u. c. Analogas vēstules saņēmuši arī apgabala vēlēšanu komisija. Aizvakar notika komisijas sēde, kurā izskatīja un analizēja no darba kolektīviem saņemtus protestus. Komisijas priekšsēdētājs P. Romanovs informēja, ka komisijas locekļi ar balsu vairākumu nolēmuši apgabala priekšvēlēšanu papildus sapulci nerikot. Tādējādi 312. Preiļu nacionālā teritoriālajā vēlēšanu apgabalā paliek viens deputātu kandidāts. Sakarā ar saņemtajiem protestiem komisija gatavo ziņojumu, kuru publicēsim laikrakstā.

Partijas Preiļu rajona komitejai

Man kļuva zināms, ka Preiļos šī gada 15. februārī priekšvēlēšanu sapulcē deputāta kandidāte rakstniece Marina Kostenecka paziņoja, ka kritika par viņas darbību zēlsirdības kustībā, kas izteikta 14. februāra laikrakstā «Советская молодежь», ir viņas ienaidnieku izdomājumi un viņa pret šo kritiku cīnīsies.

Gribu paskaidrot, ka šī kritika uzrakstīta ļoti solidi un nav pilnīgi atsegtā Marinas Kosteneckas istā seja. Nav pateikts, kāpēc viņa tā rikojās.

Marina Kostenecka nav spējīga praktiski darboties nevienā dzīves sfērā, jo sava rakstura dēļ gandrīz vienmēr nonāk konfliktā ar apkārtnējiem cilvēkiem. To televīzijas pārraidē apstiprināja rakstnieks A. Pristavkins. Apsēkot konfliktus, viņa nav spējīga nodoties veselīgai analīzei. Tā decembra raidījumā «Gimenes loka» pa radio viņa dažu minūšu laikā pasludināja nekorrektu spriedumu gan par kolhozu «Skaņskalnš», gan par krišnaītiem, gan par manis vadīto «Zēlsirdības» kustību.

Lai paglābtu Preiļu rajonu no ambicioza deputāta, kas māk tikai ļoti runāt un rakstīt, bet nav spējīgs darboties praktiski, esmu ar mieru sniegt interviju vietējam laikrakstam. Tāpat esmu ar mieru tikties ar vēletājiem un atbildēt uz jautājumiem.

Rakstu «Zēlsirdības» kustības vārdā un pēc konsultācijas ar aktivīstiem.

Mūsu domas, ka Marina Kostenecka nevar būt deputāts.

E. KARKLIŅS,

«Zēlsirdības» kustības veidotājs

P. S. Neiebilstu šī iesnieguma publikācijai Preiļu rajona laikrakstā «Leņina Karogs».

REDAKCIJAS PIEBILDE. Lai nerastos domstarpības, šo E. Karkliņa iesniegumu, kuru saņēmuši partijas rajona komiteja, publicējam pilnībā un bez stila labojumiem. Saprotam, ka tas var radīt rajonā emociju uzbangojumu, taču, ja esam par domu plurālismu, tad, acīmredzot, arī E. Karkliņam ir tiesības izteikt savu viedokli. Mēs nezīnām, kādu motīvu dēļ (personisku vai principiālu) starp viņu un Marinu Kostenecku radušies samezglājumi. Ceram, ka rakstniece Marina Kostenecka pati pratis atbildēt uz viņai izvirzītajiem pārmetumiem.

Ikdienu uzspodrināt

- Grūti! Protams. Mēs taču esam rūpniecības uzņēmums, kur plāns, alga... Viss atkarīgs no izstrādes. Katrs ieinteresēts maksimāli izmantot savu darba laiku, nopelnīt.

Jārīko komjauniešu sapulce, bet — plāna nav. Vecākie kolēģi arī piktojas, ja mūsu darba vietas kaut uz stundu paliek tukšas. Pēc darba? Arī tas nav nopietni. Lielai daļai no mums — bērni, ģimenes, mājas rūpes.

Pēc saraksta šobrīd pirmorganizācijā ir apmēram sešdesmit komjaunieši. «Pēc saraksta» — tāpēc, ka liela daļa mūsu meiteņu ir dekrēta atvaļinājumos, Sieviešu kolektīvs...

Jā, grūti. Kaut vai tad, kad centies panākt savu komjauniešu aktivitāti, iniciatīvu, idejas un priekšlikumus. Taču, kad pasākums noorganizēts, apmeklē labprāt, un prieks visiem.

Vispār, ja godīgi domāju, ka atbrīvotajiem sekretāriem ir vieglāk...

Apmēram tā risinājās mana saruna par sabiedrisko un par

tiešo darbu ar Preiļu trikotāžas fabrikas piegriezēju, komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāri Elvīru Jurkājāni.

Otro gadu Elvīra ir komjauniešu sekretāre savā uzņēmumā. Idejas viņā kūsā un sprēgā un, kā jau tas mēdz būt, pārlec arī uz citiem.

Tagad, piemēram, komjaunatnes komiteja nemaz nevar nepulcēties reizi mēnesī, jo kopīgi ir jārēķina un jāskaitļo, lai pēc izstrādes normām noteiktu aizvadītā mēneša «Labāko jauno šuvēju». Tā kopš pagājušā gada septembra uzņēmumā darbojas pašu izgudrota jauna sociālistiskās sacensības forma.

Komjauniešiem ir savs informācijas stends. Sienasavīze — tās parādās uz svētkiem, ilgi domātas un noformētas. Toties «kaujas lapiņas» (tā nosauca tās Elvīra, jo par «Komjaunatnes startmeti» šos nelielā formāta operatīvās informācijas ziņojumus viņai tā kā neērti esot saukt) parādās itin bieži.

Pašākumi. Tā iegājies, ka toš

parasti gaida no komjaunatnes organizatoriem. Taču jebkuras idejas realizācijai, kā zināms, vajadzīga arī tik prozaiska lieta, kā finansiālais pabalsts, bet naudas, kā visiem atkal labi zināms, komjaunatnei nav... Tiesa, pēdējā laikā komjaunatnes rajona komiteja bieži piešķir pirmorganizācijām prasītos līdzekļus, darboties sākušāi tā dēvētā līdzekļu atgriešana pirmorganizācijām. Bet vēl pirms neilga laika, ja pasākumiem, apbalvojumiem bija vajadzīga nauda, — vai nu jābrauc uz kolhozu talkā, vai jālūdz uzņēmuma vadībai, arod biedrībai... Nē, arī komjauniešu pirmorganizācijās, kaut vai pašapziņas celšanai, nepieciešami brīvie naudas līdzekļi. Tā ir arī Elvīras, kā daudzu komjauniešu, bārniecība.

Taču nav jau tā, ka naudas lietas nomāc darboties gribu, nav tā, ka nosēž meitenes savu maiņu pie darbgaldiem, acu nepaceldamas un nesapņodamas. Par daudz ko sapņo. Arī par to, kā

būtu, ja pēkšņi «centrs» (Ogres trikotāžas apvienības vadība, tehnologi) atļautu meitenēm modelēt un sūt pašām? Kaut vai no piegriežot ieekonomētā materiāla. Bet kur nu, šim sapnīm meitenes lāgā pat netic. Visi modeļi tiek izstrādāti Ogrē. Priekšiem padomu neprasot. Atved materiālu. Aizved gatavo produkciju un arī visus pārpalikumus.

Pašai Elvīrai šķiet, ka nekas pavisam īpašs viņu pirmorganizācijā nenotiek. Taču rajona komjaunatnes organizāciju sociālistiskajā sacensībā, kad apkopoti visu rūpniecības uzņēmumu komjauniešu darba rezultāti, Preiļu trikotāžas fabrikas pirmorganizācija aizvadītā gada abos pus-

gados izvirzījusies līdera godā. Protams, ne jau ar sociālistiskās sacensības kritērijiem var visu izvērtēt un novērtēt. Taču galvenais, ka trikotāžas fabrikas meitenes vēlas gan svētku svēnēt, gan ikdienu uzspodrināt, gan pierādīt, ka komjaunieši darba kolektīvos pirmām kārtām ir jauni cilvēki — kā domās, tā darbos.

S. JOKSTE
●**ATTELOS:** S. Sebeževai (no kreisās) un L. Andrejevai dienas kārtībā — jauna sienasavīze; tiek sveikta aizvadītā mēneša labākā jaunā šuvēja I. Andrejeva (no labās); komjauniešu sekretāre E. Jurkāne.

J. SILICKA foto

Vēstule ar komentāru

CIENIJAMĀ REDAKCIJĀ!

Bērnu vecāki, apkalpojošais personāls lūdz izskatīt faktu, kāpēc tiek slēgti Līvānu pilsētas bērnudārzš.

Pamatojoties uz Līvānu pilsētas topogrāfisko karti, apkārtnes vides un hidrometeoroloģijas pārvaldes ziņām, galvenais sanitārais ārsts V. Miņins 1988. gada 8. decembrī pieņēma lēmumu par bērnudārza slēgšanu.

Galvenie iemesli, kā norādīts lēmumā, bija: a) bērnudārzs atrodas Līvānu stikla fabrikas sanitāri aizsargājama zonā, b) bērnudārzs neatbilst sanitāri higiēniskajām normām — grupas nav izolētas, nav zāles, ēdnīca atrodas atsevišķā ēkā bez karstā ūdens, nav garderobes personālam.

Visi iemesli, izņemot pirmo, pēc mūsu domām, nav būtiski, pat absurdi, vēl jo vairāk tāpēc, ka jau daudzus gadus bērnudārzs ir labā sanitārā stāvoklī, bērni un apkalpojošais personāls slimo reti, nav infekcijas saslimšanas gadījumu.

Tas viss liecina, ka bērnudārzs var darboties, jāveic tur tikai sezonas remontdarbi.

Par pirmo punktu varam teikt, ka tuvākajā laikā Līvānu stikla fabrika sāks izmantot dabas gāzi. Tas neapšaubāmi uzlabos ekoloģisko stāvokli apkārtnē uzņēmuma teritorijā. Ja arī slēgt mūsu iestādi, tad jāslēdz arī Līvānu stikla fabrikas bērnudārzs, maiņes ceptuve, slimnīca, dzīvojamās mājas, jo arī tās atrodas Līvānu stikla fabrikas tuvumā.

Pēc mūsu domām ekoloģiskās problēmas jārisina kopumā, jo pēc bērnudārza slēgšanas ekoloģiskā situācija neuzlabosies, turklāt bērnudārza māja tik un tā tiks izmantota.

Līdz šim mēs vēl nezinām, kur izvietos mūsu 60 bērnus, kur iekārtosies darbā 16 apkalpojošā personāla cilvēki. Pilsētas bērnudārzos vēl vairāk saasināšes vietu problēma. Nesena pagātnē tādu aizlieguma metožu bija daudz.

Lūdzam pilsētas izpildkomiteju, sanitāri epidemioloģisko staciju, partijas rajona komiteju,

pirms pieņemt galīgo lēmumu, izskatīt visus «par» un «pret» 49 paraksti

FAKTS paliek fakts: rajona sanitāri epidemioloģiskā stacija tiešām pieņēmusi tādu lēmumu, par kuru rakstīts vēstulē. Taču nebūtu ētiski atteikties no argumentiem, kurus ir minējuši gan bērnudārza darbinieki, gan bērnu vecāki. Lai neizdarī-

tu pārsteidzīgus secinājumus, uzklausišim tos, kuriem ir tiešs sakars ar minēto problēmu.

V. Miņins, rajona galvenais sanitārais ārsts:

«Ko varu piebilst? Vienīgi komentēt lēmumu. Saskaņā ar attiecīgu normatīvo dokumentu, kuru apstiprinājis Celtniecības ministrija 1985. gadā, Līvānu stikla fabrikas tipa uzņēmumiem sanitārā aizsardzības zona ir noteikta 100 metru rādiusā. Tajā nedrīkst atrasties bērnu un pusaudžu iestādes, pie kurām pieder arī minētais bērnudārzs.

Pēc Valsts dabas aizsardzības komitejas ziņām stikla fabrikas piesārņojuma koncentrācija pārsniedz pieļaujamās robežas. Vairbūt tāpēc audzinātājas reizēm neved bērņus pastaigā. Arī visi līvānieši redz, kādu postu nodara gaisa piesārņotība apkārtnē.

Ja runājam par bērnudārza sanitāro stāvokli, tad jautājums par tā neatbilstību sanitārajām normām tiek cīlāts jau sen. Beidzot pienācis laiks to arī risināt».

ATRISINĀT, slēdzot bērnudārzu? Protams, tas ir vienīgais. Bet vai prātīgi? Ko par to domā rajona tautas izglītības nodaļa, kurai iāisteno šis sanitāri epidemioloģiskās stacijas lēmums un kura var lūgt atcelt to sanitāri epidemioloģiskā dienesta augstākstāvošajās instancēs. Jautājums vadītājam J. Lazdam: «Vai nodaļa ir izmantojusi izdevību lūgt atcelt lēmumu?»

«Domājam to izdarīt tuvākajā nākotnē. Argumenti? Pirmkārt, izmantosim vēstulē minētos faktus, jo tie mums šķiet diezgan svarīgi. Otrkārt, esmu pārliecināts, ka ir laiks pārskatīt noteicoto instrukcijas, pat trīs gadus vecas. Neradzu loģiku: bērnudārza teritorijā bērni atrasties nedrīkst, bet blakus esošās dzīvojamās mājas pagalmā — drīkst».

V. Mālniece, tautas izglītības nodaļas metodiķe:

«Piekritu vēstules autoriem — bērnu saslimstības līmenis ir zems. Izanalizējot šos rādītājus par trim gadiem, redzām, ka bērni šeit slimo retāk nekā citās pirmsskolas iestādēs, izņemot vienīgi «Saulīti». Slimošanu neietekmē bērnudārza atrašanās blakus stikla fabrikai. Ja runā par ēdnīcu, tad tā tiešām neatbilst sanitārajām prasībām. Kas attiecas uz sporta zāli. Šis nav vienīgais bērnudārzs, kur tās nav».

Kādu izeju no situācijas piedāvā izglītības nodaļa?

J. Lazda: «Mēs to vien darām, kā nosakām dažādas prioritātes. Manā atmiņā pēdējo gadu laikā tās jau ir vairākas. Tikai — ne mums. Līvānu jaunā bērnudārza projekts netiek likts lietā. Arī stikla fabrika varētu padomāt par jauna bērnudārza celtniecību. Tam nav jābūt lielm — pietiktu ar 90 vietām. Diemžēl tas ir tikai sapnis.»

V. Mālniece:

«Ko varam ieteikt konkrēti? Pirmkārt, vajadzētu praktizēt pirmsskolas vecuma bērņu vasaras nometnes, jo noteikti atradīsies kāda plašina netālu no pilsētas. Otrkārt, ir iespēja izvietot bērnus kaimiņu saimniecību bērnudārzos, kas pilnībā nav no komplektēti. — kolhozos «Zelta vārpa», «Dubna». Rudzātu padomju saimniecībā. Jā, vecā-

kiem radīsies neērtības, bet cita ceļa pagaidām neredzu.»

ŠAUBAS ir pamatotas: lielākā daļa vecāku strādā mainās un nebūs ar mieru vest bērnus uz lauku bērnudārziem, pie tam — uz nedēļu. Vairbūt ir cits — optimālāks problēmas atrisinājums?

So jautājumu uzdevu rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietniekam M. Mihailovam.

«Jaunā bērnudārza celtniecība bija iekļauta Līvānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas plānā. Taču apvienība «Laukceltnieks» domā citādi, un šī jauncelne no plāna tika «izsvītota».

Bērnudārzs tomēr ir jāslēdz, jo tas atrodas nenormālos apstākļos. Es, kā amatpersona, nedoņāju kaut ko darīt, lai piespiestu galveno sanitāro ārstu pārskatīt lēmumu.»

PALDI ES arī par to! Pēc visa spriežot, tie, no kuriem tas atkarīgs, pat necentās pretoties resora diktātam. Līdz ar to sarežģīdāmi Līvānos stāvokli ar pirmsskolas bērņu iestādēm. Kā pastāstīja Līvānu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājs J. Znotiņš, stāvoklis ir katastrofāls:

«Katrā mēnesī pilsētas izpildkomiteja saņem ne mazāk kā 10 iesniegumus, kuros cilvēki lūdz iekārtot bērnus bērnudārzā. Pašlaik rindā ir 197 ģimenes, neskaitot militārpersonu, iekšlietu daļas darbinieku, karavīru internacionālistu, daudz bērņu ģimeņu bērnus (pavisam šajā rindā ir 42 bērni). Katru gadu iespējams iekārtot 30 — 40 bērnus. Lūk, tāda ir situācija!»

Jāatzīmē, ka Līvānu eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca kategoriski atteicās lēdailt pilsētā 25 procentus vietu savās pirmsskolas bērņu iestādēs, lai gan iekārto tajās bērnus, kuru vecākiem nav nekādu sakaru ar uzņēmumu.

Jā, jaunais bērnudārzs (ar 225 vietām), kuru tik ļoti gaida pilsēta, nav iekļauts Līvānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas šī gada plānā. Tā projekta pirmais variants izstrādāts jau 1984. gadā, pēc tam to pārveidoja, par ko izpildkomiteja samaksāja 1,8 tūkstošus rubļu, bet atdeve līdzinās nullei. Es neesmu pārliecināts, ka šo objektu iekļaus nākamā gada celtniecības programmā, jo pilsētas attīstības sociāli ekonomiskos plāņus ar mums neviens nesaskatā.

Ja ar šī gada 1. jūniju bērnudārzs patiešām tiks slēgts, bērnu izvietosim citos bērnudārzos. Citas izejas neredzu. Bet kā iekārtot darbā personālu, piedodiet, nezinu.

Gribu jautāt rajona galvenajam sanitārajam ārstam: «Kur bija sanitāri epidemioloģiskā stacija, kad slēdza pilsētas bērnudārzu Liepū ielā un pārvietoja to uz stikla fabrikas 100 metru aizsargzonu? Kāpēc neviens «nepretojās» šim lēmumam? Bet pēc vairākiem gadiem mēs visi draudzīgi sapratām: «Kādas sausmas, bērnudārzs aizsargzonā! Slēgt nekavējoties!»

Taisnība, manuprāt, ir vēstules autoriem jautājums jārisina citādi, jo apkārtnes piesārņotāji stingri stāv savās pozīcijās.

Rajona Tautas deputātu padomes sesija nav tiesīga atcelt sanitāri epidemioloģiskās stacijas lēmumu. Bet situācija ir jānovērtē un jāparedz problēmas konstruktīvs atrisinājums.»

PIE teiktā un dzirdētā gribu piebilst vienu, proti — nav godīgi sacīt (arī no augstas tribīnes): «Ko gribējāt, to dabūjāt! Sūdzējāties republikas masu informācijas līdzekļiem, lūk, jums rezultāts!» Ko un par ko tiek mēģināts šādi diskreditēt? Un — vai nebūs bumeranga efekta?

Ja runa ir par šīs publikācijas autori, tad varat uzskatīt, ka arī mans paraksts ir minētajā vēstulē.

I. KORŪLOVA

Preiļu rajona tautu konferences rezolūcijas projekts

Preiļu rajona tautu konference atbalsta Latvijas PSR Tautu forumā pieņemtās rezolūcijas, kā arī priekšlikumus PSKP CK Plēnumam «Par starptautisko attiecību pilnveidošanu PSRS» un viennozīmīgi atsauca Latvijas PSR Tautu foruma «Aicinājumā visām Padomju Latvijas tautām» teiktajam:

«Latvijai jāatstās PSRS sastāvā kā suverēnai republikai, kuras tiesībām jābūt ne tikai pasludinātām PSRS Konstitūcijā, bet arī nodrošinātām, iekļaujot tajā nepieciešamos tiesiskos mehānismus šo tiesību reālaj nodrošināšanai.»

«Latviešu tautai Latvija ir tēvzeme, pasaulē vienīgā vieta, kur tā var dzīvot, attīstīt savu valodu un kultūru. Sekmēt šādu attīstību ir ne tikai katra latvieša, bet arī jebkura republikas iedzīvotāja internacionāls pienākums.»

Preiļu rajona tautu saimei ir risināmi arī savī konkrēti uzdevumi, lai Latvijas PSR Tautu

forumā rezolūcijas īstenotos dzīvot. Preiļu rajona tautu konference atzīst, ka jānodrošina sociālā taisnīguma principu ieviešana resursu un līdzekļu sadalē starp rajona pilsētām, ņemot vērā infrastruktūras nodrošinājuma līmeni. Patstāvība sava rajona budžeta veidošanā un iedzīvotāju nodrošinājumā ar pārtiku rada reālu pamatu arī republikas un PSRS tautas saimniecības nostiprināšanai. Rūpnīcu paplašināšana un rekonstrukcija veicama, pamatojoties uz republikas vajadzībām pēc attiecīgās produkcijas, un pieļaujama tāda tehniskā līmenī, kas nodrošina strādājošo skaita un apkārtējās vides piesārņošanas samazināšanu. Jaunu rūpnīcu celtniecības gadījumā vadīties pēc attiecīgās pilsētas darbspēka bilances un ekoloģiskā stāvokļa.

Katram uzņēmumam un darba kolektīvam veicami konkrēti pasākumi dabas piesārņošanas novēršanai, dabas zaļās rotas un ūdeņu aizsargāšanai.

Attiecīgām instancēm jāuzsāk zinātniskie pētījumi par rajona iedzīvotāju veselības stāvokli sakarā ar izveidojušos ekoloģisko situāciju un jāinformē par pētījumu gaitu un rezultātiem.

Latgales kultūras mantojuma un Preiļu rajona kultūrvēstures apzināšanas nolūkā jānodrošina Tautas universitātes darbība, Latvijas Kultūras fonda Daugavpils programmas izpilde, jāpanāk Latgales nacionālā parka statusa piešķiršana attiecīgajai Aglonas un Rušonas ciemu teritorijai.

Jārūpējas par rajona arhitektūras un kultūras pieminekļu restaurāciju, saglabāšanu un apkopi (tai skaitā arī kapsētu), par tautas atmiņas apgušanu, darba tikumu un arodprasmes atdzimšanu. Jāpilnveido mākslas un mūzikas propaganda. Jāiedibina un jāaktivizē zēlsirdības kustība.

Lai sekmētu rajonā dzīvojošo tautību nacionālās kultūras attīstību, jānodrošina kultūras materiāli tehniskā bāze.

1958. gada un 1984. gada izglītības reformas nedeva gaidītos rezultātus, tāpēc tiek izstrādāta jauna vidējās izglītības koncepcija, nacionālās skolas koncepcija, kurā viss audzināšanas saturs balstītos, pirmkārt — uz savas tautas, otrkārt — uz PSRS un pasaules tautu kultūru. Bez cieņas pret savu tautu nevar būt cieņas pret citām tautām — tas ir pamatu pamats internacionālajai audzināšanai.

Sakarā ar apspriešanu nodoto LPSR Valodu likuma projektu Preiļu rajona tautu konference atzīst, ka ir svītrojams 3. punkts lēmuma projektā «Par Latvijas PSR Valodu likuma spēkā stāšanās kārtību», jo Latgale jau tā ir pārāk daudz cietusi dažādās vēstures peripetijās. Turpināt Latgales iedzīvotāju noniecināšanu nav pieņemams ne no cilvēciskā, ne no juridiskā, ne no valstiski konstitucionālā viedokļa.

Baznīca šodien grib būt sabiedrības līdzvērtīga, aktīva un

nepieciešama daļa pārbūves gal-tā, tāpēc ir atzīstama reliģijas nozīme sabiedrības tikumiskajā atjaunotnē un vispārcilvēcisko vērtību nostiprināšanā un saglabāšanā.

Sadarbībā ar svešatnes latviešiem mūsu pienākums ir ne tikai uzturēt kultūras sakarus ar latviešiem plašajā pasaulē, bet arī gādāt par to, lai ikviens, kas jūt savu saikni ar Māti Latviju, kļūtu savējais, atrastu savu vietu, kur pielikt roku un prātu, lai varētu mācīties un mācīt, atjaunot un kopt mūsu Dzimtenes ainavu, apgūt un tālāk veidot mūsu kultūru, valodu, tautisku atmodu, dziesmu un deju, sporta dzīvi.

Preiļu rajona tautu konference apliecinā, ka vienprātība, satiecība ir svētības, labklājības un spēka avots, kas visai raksturīgi stiprināt un spirdzināt mūsu tautu, mūsu rajona 29 tautību lielo saimi.

Redaktors P. PIZELIS

Kur studēt latviešu valodu?

Latviešu valoda mūsu republikā kļūst par valsts valodu, pašlaik apspriežam Latvijas PSR Valodu likuma projektu. Nu redzam, cik daudz nepadarīta, tīši vai netīši nepadarīta!

Daudzos darba kolektīvos pastiprinājās interese par latviešu valodu un radusies vēlšanās to mācīties. Daudz vēl risināma šai jautājumā arī skolās, kaut gan pārmaiņas ir notikušas vai vēl notiks. Tā krievu mācībvalodas skolās pakāpeniski tiks palielināts latviešu valodas stundu skaits. Klases, kurās ir 25 un vairāk skolēnu, tiek dalītas grupās, tiek pārstrādātas mācību grāmatas un programmas, ar jauno mācību gadu noteikta 15 procentu pieaksa latviešu valodas skolotājiem krievu mācībvalodas skolās lauku apvidos un pilsētciematos.

Tas viss šķiet daudzsolīgs, taču trūkst speciālistu, trūkst visai klasei, nerunājot jau par klases dalīšanu grupās. Dažviet mūsu novadā trūkst latviešu valodas un literatūras skolotāju arī latviešu mācībvalodas skolās.

Kāpēc izveidojusies šāda situācija? Protams, tam ir vairāki iemesli. Soreiz minēsim vienu. Latgales novadā ir viena pedagogiskā augstskola — Daugavpils Pedagoģiskais institūts. Tātad no turienes būtu gaidāmi speciālisti. Bet vispirms nedaudz ielūkosimies institūta vēsturē.

1952. gadā uz Daugavpils Skolotāju institūta bāzes tika izveidota augstākā mācību iestāde — Daugavpils Pedagoģiskais institūts, kurā līdz 1959. gadam varēja apgūt arī latviešu valodas un literatūras specialitāti. Tad šo specialitāti likvidēja, un gandrīz 20 gadus institūtā pat nebija latviešu valodas un literatūras katedras. Tikai 1976. ga-

dā tā tika atjaunota, un krievu valodas un literatūras skolotāji varēja apgūt latviešu valodu kā papildspecialitāti (pirmo grupu uztēma 1973. gadā). Paradokšāla situācija.

Vai tad šajā laika posmā Latgales skolu absolventi nav apguvuši latviešu valodas un literatūras specialitāti? Ir gan, bet studēt viņi devās uz Rīgu vai Liepāju un bieži vien valrs neatgriezās Latgalē.

Un tā pēc ilga pārtraukuma Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā tika atjaunota latviešu valodas un literatūras specialitāte ar papildspecialitātēm svešvalodā (angļu, vācu) vai Latvijas kultūras vēsturē. Domāju, ka šī otrā papildspecialitāte izraisīs Preiļu pilsētas un rajona absolventu interesi, īpaši to absolventu interesi, kas vēlas pievērsties sava dzimtā novada kultūras vēstures apguvei, kā arī fakultatīvai augšzemnieku dialektu un latgaliešu rakstu valodas studēšanai.

Tā kā pēc latviešu valodas un literatūras skolotājiem pašlaik ir īpaši pieprasījums, tad šajā mācību gadā studenti tiks uzņemti bez tradicionālajiem iestāšanās eksāmeņiem. Nākam studentu atlase notiks uz rekomendāciju (mācībām pedagogiskajā augstskolā), vidusskolu atestātu konkursu un pārrunu pamata. Pārrunas letvers sarunu par literatūru, valodu un nākamo specialitāti.

Tātad, ja jūs ir ieinteresējusi jaunā specialitāte, gaidām Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā.

V. SAUDĪNA,

Daugavpils Pedagoģiskā institūta Filoloģijas fakultātes Latviešu valodas un literatūras katedras pasniedzēja

Sludinājumi

INDIVIDUĀLO BISU DRAVU IPAŠNIEKU IEVĒRIBAI

Preiļu rajona agrokooperatīvā biedrība dara zināmu, ka šī gada II ceturksni tiks iedalīts cukurs — 5 kg uz katru bišu saimi piebarošanai pavasarī.

Lai saņemtu cukuru, dravas īpašniekam līdz šī gada 15. martam obligāti jāierodas agrokooperatīvajā biedrībā (līdzī jābūt dravas pasei un biedra kartei), lai ņemtu uzskaitē cukura saņemšanai.

Dravu īpašnieki, kuri nebūs reģistrējušies līdz šī gada 15. martam, cukuru nesaņems.

Reģistrācija notiks katru dienu Preiļos, Brīvības ielā 5. a no plkst. 9.00 līdz 18.00, izņemot sestdienas un svētdienas, bet Līvānos — Rīgas ielā 81, biedrības veikalā no plkst. 9.00 līdz 18.00, izņemot svētdienas un pirmdienas.

Valde

PREIĻU SAGĀDES UN RAŽOŠANAS APVIENĪBA

1989. gadā slēdz līgumus ar rajona iedzīvotājiem par grūti sagādājamo otrreizējo izejvielu un lauksaimniecības produkcijas nodošanu un paaugstināta pieprasījuma preču pretpārdošanu. Līgumu slēgšana notiks Preiļos, sagādes un ražošanas apvienībā Kooperatīva ielā 12 šī gada 25. februārī no plkst. 9.00 līdz 16.00, bet Līvānos — šī gada 4. martā sagādes apvienības 4. noliktavā no plkst. 10.00 līdz 16.00.

Pretpārdošanai iedalītas: autopiekabes (6 gab.), veļas mazgājamās mašīnas (20 gab.), centrifūgas (4 gab.), ledusskapji (15 gab.), saldētavas (9 gab.), magnetolas «Rīga-310» un «Rīga-230» (12 gab.), krāsu televizori dažādu marku (27 gab.), putekļu sūcēji (28 gab.), auto-riepas 645x13 (50 gab.), 165/80p×13 (60 gab.), 165/70p×13 — bez kameras (145 gab.), 615x13 (300 gab.) un citas preces.

Līgumu noslēgšanai līdži jābūt pasei un tehniskajai pasei. Uzziņas pa telefoniem: 22230, 22094.

Vieglas, vieglas smilšu saujas
Tā kā balti sniegi snieg.
Sirdij, darbos nogurušai,
Nu ir smiltis jāiemieg.
(L. Vāczeris)

Izsakām dziļu līdzjūtību Bonifācijam un Jānim Valvodiem, no TEVA uz mūžu atvadoties.

Kolhoza «Vārkava» valde un arodkomiteja

Izsakām vissirsnīgāko pateicību radim, draugiem, kaimiņiem, darba biedriem, kolhoza «Jersikas», Jersikas izpildkomitejas, Jersikas TF, pašdarbības kolektīviem, kas palīdzēja mums negaidīti šķīrējā brīdī, kad no mums šķīrās māmiņa Marta Skrūzmane.

Bērni, vīrs, māsa, brālis

Tu, labo tēt, nu aizej klus!
Tā celā tālajā, no kura nepārnāk.
(M. Bārbale)

Dalām bēdu smagumu ar Ivāru, TEVU smiltājā izvadot,
Bijušie klases biedri

Aiz zemes malas noguls gurdā diena,
Būs vakars vēls un zvaigžņu pilna nakts,
Bet mūsu vidū paliks tukša vieta viena,
Viens darba mūžs būs kapa smiltīm segts.
(J. Osmanis)

Izsakām dziļu līdzjūtību JAZEPA DONĀTA d. TRŪPA piederīgajiem, pavadot viņu kapu kalnā.

Kirova kolhoza kolektīvs

Līdzjūtības

«Elektrons» piedāvā JAUNU PAKALPOJUMU ledusskapju un saldētavu tehnisko apkopi. Sīkaka informācija jūsu rajona «Elektrona» remontdarbnīcās.

Latvijas reklāmas aģentūra

Ieklausies dzīvē un dzirdi, —
Ko cēli, tam nesagrūt,
Tavu mūžu, darbu un sirdi
Katrā maizes riecienā jūt.
(Z. Purvs)

Sirsniīgi sveicam visus 21. PMK vīriešus Padomju Armijas un Jūras Kara Flotes dienā! Vēlam veselību, radošu ikdienu un laimi personīgajā dzīvē!

Preiļu 21. PMK administrācija un sabiedriskās organizācijas

MAINA vienistabas un divistabu dzīvokli ar ērtībām pret līdzvērtīgu trīsistabu dzīvokli. Tālrunis 22941.

MAINA trīsistabu dzīvokli pret divistabu un vienistabas dzīvokļiem. Tālrunis: 23538.

PREIĻU SCO

vajadzīgs darba 4. — 5. kategorijas atslēdznieks kokapstrādes iekārtu remontam (jābūt pierakstītam Preiļos).

25. februārī plkst. 11.00 Līvānu evangēliski luterāniskajā baznīcā notiks

AIZLŪGUMS

par Staļina laikā represētajiem.

Tā kā dārzņiekam pār ceļu likst Augļu pilni visi rudens rīti,
Šodien aizejot tev pēdās krit Gadi, soļu steigas pierakstīti.
(D. Ilva)

Izsakām dziļu līdzjūtību PĒTERA JAZEPA d. VAIVODA piederīgajiem sakarā ar viņa nāvi.

Kolhoza «Dubna» valde un arodkomiteja

TV VIĻNA

26. februāris. 9.00 Zinas. 9.15 Svētdienas rīta. 11.15 — TV skolenim. 11.45 — Zurnāis ģimenei. 12.15 — Dokumentālā filma. 13.15 — Svētdienas muzika. 13.25 Mākslas filmas «Neredzamais cilvēks» 2. sērija. 14.25 — Nedēļas panorāma (polu val.). 14.55 — Ne

tikai retro. 16.00 Labirints. 16.45 — Lietuvas vēsture. 17.15 — Laikmetu griežos. 18.15 — Zinas. 18.25 — Mākslinieki smaida. 18.30 — Multiplikācijas filmas. 18.45 — Mākslinieku portreti. 19.55 — Reklāma. 20.00 — «Panorāma». Dienas zīnas (krievu val.). 20.35 — «Labu nakti, mazuļi!» 21.00 — Deju programma. 22.05 — Dokumentālā filma. 22.25 — Mākslas filma «Platmale». 23.55 — Zinas.

RAJONA SADZĪVES PAKALPOJUMU KOMBINĀTS

izirē organizācijām kombināta zāli svinīgo pasākumu organizēšanai. Tālrunis uzziņām: 21342.

LEŅINA

MŪSU ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

KAROVS

REDAKCIJAS TĀLRUNĪ: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, sporta, skolu un jaunatnes dzīves nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, fotokorespondents — 22203, korektori, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Valkas ielā 1). Izdevniecība «Zvaigzne» (Rīgā, M. Gorkija ielā 105). Viena nos. Iespiešanas. Offsetiespiedums.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета КП Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке.

Metiens: 14 909 eksemplāri (latviešu valodā — 10 451 eks., krievu valodā — 4 458 eks.). Indeks 68169.

Pas. 334.